

om Understøttelse fra Amtsfattiggassen til den enkelte Kommune i et andet Lys. Jeg har Intet at indvende imod Ministeriets Forslag om, at det af Indenrigsministeren kan paalægges Amtene at udrede Beløb til enkelte Kommuner, skjøndt jeg indrømmer, at der i saa Fald vilde komme et Stormløb af alle Kommuner, som alle vilde anse sig for ulykkelige. Medens man gjerne er lykkelig, saa har man en stor Tilbøjelighed til at fremstille sig som ulykkelig for Andre, det gjælder om Kommuner, og det gjælder om Individer. Men dette staar i Forbindelse med et andet meget væsentligt Spørgsmaal, nemlig om de Fattiges Forsørgelsesmaade.

Dette Spørgsmaal er kommet lidt frem i Dag: Skal man forserge de Fattige i Arbeidsanstalter, Fattighuse eller paa anden Maade? Et enkelt Medlem vindicerede her, som jeg tror, Kommunerne altsom stor Frihed. Hvad er det, der anbefaler Forsørgelse i dertil bestemte Anstalter — man give dem, hvad Navn man vil? Det er to Ting; den ene er det Afstrækkende, der holder dem borte, som ikke virkelig trænge, holder dem borte, fordi det virkelig er haardt at komme i saadanne Anstalter. Det er overordentlig haardt, at to gamle stoffels Menneſker, der begge ere blevene udygtige til Arbeide, men i Øvrigt have levet skikkelig sammen, skulle rives ud af deres Hjem og kastes ind i en Arbeidsanstalt; det er en Andefaling, at det er strengt at være der, men det er desværre ikke blot strengt, men haardt. Der er imidlertid ogsaa en anden Betragtning af Sagen, som omtrent gaar i modsat Retning. Arbeidsanstalterne kunne kontrolleres, man kan paase, at den Fattige der faar, hvad han skal have, at Barnet faar, hvad det skal have, og at det ikke, som det hedder, bliver sat i Pleie for at sultes ihjel. Der er Meget, der taler for Arbeidsanstalter eller, hvad jeg vil kalde dem, Fattiganstalter; men for det Første er der dog Humanitetshensyn at tage; man bør aldrig forserge i Fattiganstalter, uden at der foreligger et bestemt Bevis for Drikkelighed eller Sagabondering, og uden efterat have givet en Prøvetid, hvori man ser, om man ikke kan hjælpe Familien eller den Enkelte paa Tode i hans Hjem, førend man sætter ham i en Arbeidsanstalt. Det er det Gne. Men dernæst viser denne Forsørgelsesmaade ogsaa ud over de smaa Kommuner og hen paa de større. Her havde det ærede 2det Medlem for 10de Kredts (Sessen) fuldkommen Ret. Saaledes som det nu staar i Loven, maa man sige, at det ikke er no-

gen god Tanke. Tænker man sig Sognekommunerne, vil det være en meget uheldig Ting, thi Sognekommunernes Fattig- og Arbeidsanstalter ville blive saa smaa, at de paa een Gang ville blive dyre og slette. Der kan ikke være nogen ordentlig Beskyttelse i en Amtstakt, der paa een Gang skal være Tvangsanstalt, Pleieanstalt og Børneopdragelsesanstalt (Indenrigsministeren: Det staar ikke i Loven!). Der staar ikke det Modsatte, der staar ikke nogen Regel. Hvis man altsaa vil gjøre Fattiganstalterne til et væsentligt Led af og maaſte til Grundlaget for den nye Ordning, saa skal man vove at opstille Regler for, hvor mange Fattiganstalter der skal være, hvor store de skulle være som Minimum, og for hvilken Forening af Kommuner de skulle anlægges. I saa Fald kan man ogsaa underkaste dem en Kontrol. Den ærede Minister sagde, at det staar ikke i Loven, og det er rigtigt; men naar det ikke staar der, saa ville vi faae en Mængde af store, øidentlig organiserede og vel indrettede Fattiganstalter og en Mængde smaa usle Anstalter, der ikke svare til Diemedet og ikke kunne kontrolleres — thi ogsaa det hører med til Diemedet, at de kunne kontrolleres, og kun saadanne Anstalter, der ere beregnede for visse større Kredse, kunne kontrolleres. Jeg tror derfor, at hvis vi ikke kunne gjøre vore Kommuner større, maa vi dog se at bringe Fattigvæsenet ud over de smaa Kommuner's Begrændsning haabe ved at faae Fællesskabet indtil en vis Grad i Udgifterne og ved at faae Fattiganstalter, der ikke blot kunne række ud over den enkelte Kommune, men som ved et bestemt Lovbud ere beregnede paa større Distrikter. Der kan være en vis Frihed; man kan sige: saa og saa mange Sogne kunne forene sig; men man kan ved Siden deraf sige, at ingen Fattiganstalt maa kendes at være tilstrækkelig eller at kunne befri for andre Foranstaltninger, der ikke er indrettet paa saa og saa mange Arbeidsføre, saa og saa mange Børn og saa og saa mange Arbeidsudygtige, og derom maa forene sig saa mange Sogne i det Mindste. Hvis man vil gjøre Fattiganstalterne til et væsentligt Led, saa maa der være strengere Regler om dem, end der er i Lovudkastet. — Dette turde være, hvad jeg har at bemærke ved denne Sags første Behandling. Der er enkelte Smaating, som jeg mulig kunde nævne, men som dels Andre have mere speciel Indsigt i, og som dels ikke høre hjemme ved første Behandling.

Scholer: Jeg skal begynde min Udtalelse